

Särredovisning

VA-verksamheten

2022

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Väsentlig styrinformation till kommunledningen	5
2.1	Verksamhetens utveckling	5
2.1.1	Redovisning av resultat	5
2.1.2	Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling	6
2.2	Kommunfullmäktiges budgetmål	6
2.2.1	Organisationsmål	6
2.2.2	Övergripande verksamhetsmål.....	8
2.2.3	Nämndspecifika mål från KF	10
2.2.4	Verksamhetsnära mål	12
3	Övrig uppföljning till kommunledningen	13
3.1	Utveckling inom personalområdet.....	13
3.1.1	Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR- perspektiv.....	13
3.1.2	Analys av situationen inom HR-området.....	13
3.1.3	Långsiktig kompetensförsörjning	14
3.2	Ekonomisk uppföljning.....	15
3.2.1	Analys av årets utfall	15
3.2.2	Investeringsredovisning.....	17
3.2.3	Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder	20
3.3	Uppföljning av negativ avvikelse mot nämndens ekonomiska mål	21
3.4	Värdering av eget kapital	21
3.5	Uppföljning av skuld/fordran till abonnent	21
3.5.1	Skuld/fordran till abonnent VA-kollektivet	21
3.6	Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag.....	22
3.6.1	Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll	22
3.6.2	Brukar-/kundorienterad kvalitetsledning	22
3.6.3	Uppföljning av projekt inom gröna obligationer	23
3.6.4	Kriskommunikation.....	24
3.6.5	Krisledningsplaner och beredskapsplaner	24
4	Bokslut	25
4.1	Sammanfattande analys	25
4.2	Resultaträkning Kretslopp och vatten och Gryaab	25

4.3	Balansräkning Kretslopp och vatten och Gryaab.....	26
4.4	Kassaflödesanalys Kretslopp och vatten och Gryaab	27
4.5	Tillämpade redovisningsprinciper och noter	28
5	Styrinformation till nämnden.....	33
5.1	Verksamhetsuppföljning av budgetmål	33
5.1.1	Dricksvattenförsörjning.....	33
5.1.2	Avloppshantering	35
5.1.3	De vi är till för	36
6	Redovisning av nämndens uppdrag.....	38
6.1	Redovisning av uppdrag från KS/KF i och utanför budget (KF/KS kolumn)	38
6.1.1	Budgetuppdrag från KF:s budget 2022.....	38
6.1.2	Uppdrag till nämnd/styrelse som tilldelats utanför budgetbeslut	38
6.1.3	Uppdrag till nämnd/styrelse som tilldelats utanför budgetbeslut	39

Bilagor

Bilaga 1: Gryaabs ekonomiska underlag 2022

1 Sammanfattning

Kretslopp och Vattennämnden ansvarar för att några av våra viktigaste samhällstjänster fungerar. Det handlar om att tillgodose invånare och övriga brukare inom Göteborgs Stad med vattenförsörjning, avlopps- och avfallshantering samt verka för en god resurshushållning. Kretslopp och vattennämnden ansvarar också för att samordna och driva skyfallsfrågor i staden.

2022 har präglats av det försämrade säkerhetsläget i samband med krig i vårt närområde. Kris- och kontinuitetsplanering och frågor om osäkerhet kring prisutveckling och dess effekt för verksamheten har stått i fokus. När året nu summeras kan förvaltningen konstatera att det framför allt är priset på kemikalier, samt högre el- och energipriser som haft störst kostnadspåverkan och att verksamheten trots befarade scenarion haft tillgång till nödvändigt material. Dessa osäkerheter och risker har emellertid försvårat planering och utförande av uppdraget under året inom främst vatten och avlopp (VA).

Verksamhetens tjänster och leveranser har trots försvårande omständigheter kunnat levereras; måluppfyllelsen bedöms därav som god i sin helhet. Kund- och attitydundersökningar visar att kunderna är nöjda med förvaltningens tjänster.

VA-verksamheten har fungerat tillfredställande och inga storskaliga avvikelser har inträffat som påverkat kvalitet och leverans av dricksvatten eller avloppsavledning och rening. Verksamhetens omställning till arbete med kris och kontinuitet har krävt kapacitet och resurser och följaktligen påverkat tempot i ordinarie verksamhet. Förnysetakten för vattenledningar är fortsatt lägre än målsättningen. Förnysetakten för avloppsledningar har däremot ökat och ligger nu nära målet.

VA-verksamhetens utfall för helåret 2022 uppgick till 37 mnkr. Budget uppgick till - 41 mnkr vilket innebär en budgetavvikelse om + 78 mnkr. Överskottet förklaras av försäljningen av en fastighet på Ringön och senarelagda rivningskostnader för Kodammarnas gamla pumpstation.

Avseende investeringar och reinvesteringar inom VA ser förvaltningen fortsatt en oförmåga att fullt ut genomföra dessa utifrån budgeterat behov. Oförmågan beror i huvudsak på resursbrist, vilket lett till att stora projekt avvikit från tidsplaner och därmed inte kunnat starta som planerat. Förvaltningen arbetar med frågan och åtgärder har vidtagits för ökad förmåga.

Inom skyfallsområdet löper arbetet enligt plan även om byggnation av skyfallsanläggningar har försvårats på grund av hinder i lagstiftning samt svårighet att identifiera anläggningar som är motiverade ur ett kostnads-nyttoperspektiv där staden har rådighet och möjlighet att finansiera.

Förvaltningen har växt under året för att möta verksamhetens behov; främst inom VA med personal till drift och projektering. Rekryteringarna har genomförts utifrån personalförsörjningsplaner där chefer löpande bedömer behovet av personal i förhållande till uppdrag och budgetförutsättningar.

Merparten av uppdragen från Kommunfullmäktige har slutförts under året och implementerats i ordinarie verksamhet.

Verksamheterna inom Kretslopp och vattennämndens ansvar fortsätter att utvecklas i riktning mot målen och att leverera utifrån sitt grunduppdrag. Under kommande år planeras för genomförande av åtgärder där ytterligare ansträngningar krävs.

2 Väsentlig styrinformation till kommunledningen

2.1 Verksamhetens utveckling

2.1.1 Redovisning av resultat

Effektmått och övriga mått/nyckeltal

Mått/nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022
VA-verksamheten			
Dricksvattenkvalitet, antal otjänliga prover	1	1	1
Översvämningssärenden, st anmälda	69	84	58
Läckage, liter per meter ledning, dygn (rullande 12-månaders medelvärde)	19,6	21,8	18,7

Antal otjänliga prover avser spolade prover, där inte fastighetens interna installationer ska påverka.

Dricksvattenkvaliteten är fortsatt god och antal otjänliga prover ligger kvar på en låg nivå. Antalet översvämningssärenden har minskat sedan föregående år. Läckaget på dricksvattennätet ser också ut att ha minskat men utfallet ska tolkas försiktigt då det samtidigt skett en minskad vattenanvändning samt en viss eftersläpning i debiteringen.

Volym-, intäkts- och kostnadsutveckling

Mått	2020	2021	2022
Försåld mängd vatten i år/föregående år	+0,5 %	+1,2 %	-1,8 %
VA-verksamhetens intäkter i år/föregående år	+7,4 %	+1,0 %	+12,0 %
VA-verksamhetens kostnader i år/föregående år	+6,4 %	+6,0 %	+3,0 %

Försåld mängd vatten har minskat under 2022. Minskningen måste jämföras med den höga nivån som rådde under pandemin. Abonnenterna har dessutom medvetet minskat sin förbrukning för att spara energi och minska kostnaderna. VA-verksamhetens intäkter ökade i linje med den taxeökning som beslutats för 2022 men kostnaderna blev inte så stora som beräknat.

2.1.2 Väsentliga avvikelser i verksamhetens utveckling

Säkerhetsläget, energimarknaden och kostnadsutvecklingen
Orsak till att avvikelsen uppstått
Rysslands krig i Ukraina ger ett spänt säkerhetsläge, förändringarna på energimarknaden ger risk för bortkoppling av el och sammantaget ses ökade energipriser, varupriser samt leveranstider.
Konsekvenser för de verksamheten är till för
Inga konsekvenser för leveranserna av tjänster än så länge.
Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer
Kris- och kontinuitetsplanering behöver prioriteras, till exempel behöver mer resurser läggas på inköps- och lagerfrågor, prioriteringar för eventuell bortkoppling av el samt återuppbyggnad av civilt försvar.
Ekonomiska konsekvenser
Kostnadsökningar för energi och material bedöms ha påverkat verksamheterna med tiotals miljoner kronor. Det är svårt att bedöma hur stor del av kostnadsökningen som är direkt kopplad till säkerhetsläget, energimarknadsutvecklingen respektive pandemin då vissa bristsituationer uppstod redan då och har förvärrats.
Vidtagna åtgärder
Förvaltningen har förberett hur en bortkoppling av elförsörjning skulle hanteras. För att minska risken för produktionsstörningar utifrån brist på material så har lagren fyllts upp och dialog hålls med kritiska leverantörer. Det ekonomiska utfallet innehåller ökade kostnader utifrån höjda lagernivåer och prisökningar.

2.2 Kommunfullmäktiges budgetmål

2.2.1 Organisationsmål

2.2.1.1 Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent

Göteborg har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser				
Indikator - Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent				
	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Utfall/mål för staden	114	115		101

Staden ska ha god ekonomisk hushållning i verksamheten

Kretslopp och vatten genomför regelbundna uppföljningar och prognoser för att möjliggöra effektiv ekonomistyrning. Under 2022 påbörjades ett utvecklingsarbete för att förbättra möjligheterna till ekonomistyrning av verksamhetens processer. Det har också skett en genomsyn av faktureringsfrekvenserna där huvudsyftet är att minska räntekostnaderna.

Kretslopp och vatten gör dessutom långsiktiga ekonomiska planer med syfte att ha

god beredskap för framtida utmaningar.

2.2.1.2 Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen

Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor				
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen				
	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Utfall/mål för staden	79	78		81
Utfall/mål för nämnden	76	78	79	80

Hållbart medarbetarindex (HME) mäts årligen i samband med medarbetarenkät. Det fullständiga resultatet från hösten 2022 kommer i februari 2023.

Hållbart medarbetarindex (HME) för 2022 förefaller ökat jämfört med 2021 års medarbetarenkät och närmar sig målbilden om 80. Två av tre delindex ökade med 2 (styrning till 79, ledarskap oförändrat på 82 och motivation till 78). Sammantaget har förvaltningens arbete med bland annat styrmodell så väl som löpande ledarutveckling stegvis gett en effekt och fortsatt arbete pågår för att nå de långsiktiga målen 2023.

Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt

Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor				
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt				
	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål 2022
Utfall/mål för staden	9,6	8,6		8,1
Utfall/mål för nämnden	4,5	4,6	5,5	3,8

Utfallet för 2022 baseras på senaste sammanställda data från november 2022. Förvaltningens sjukfrånvaro har under 2022 legat kvar på en högre nivå än förväntat och vad som tidigare prognosticerats. På grund av fortsatt covid-spridning tillsammans med förkylningar och säsongsinfluensa har förvaltningen en sjukfrånvaro på cirka 5,5 procent och sjukfrånvaron planar inte ut under årets sista månader i den utsträckningen som vi hoppats på. Förvisso är flera medarbetare endast partiellt sjukskrivna, vilket är positivt, men den generellt högre sjukfrånvaron kan vara utmanande för vissa av avdelningarna om det fortsätter. Under sista kvartalet 2022 erbjöds och genomfördes influensavaccinering för samhällskritiska yrkesgrupper för att förebygga längre sjukfrånvaro.

2.2.2 Övergripande verksamhetsmål

2.2.2.1 Göteborg är en trygg och välskött stad

Måluppfyllelse

■ God

Analys av resultat

För att alla som lever, verkar eller vistas i staden ska vara trygga bedriver Kretslopp och vatten ett säkerhetsskyddsarbete (informationssäkerhet och IT- säkerhet), säkerställer riskhantering och kontroll samt har rutiner för att motverka oegentligheter. Förvaltningens arbete syftar till att säkra verksamhetens leveranser vilket bidrar till trygghet i staden och för dem verksamheten riktar sig till. En fungerande avfallshantering hemma hos göteborgarna minskar belastningen på städningen i staden och bidrar till att staden upplevs välskött. Förvaltningen har även deltagit i färg- och utbildningsprojektet *Sätt färg på Göteborg* där arbetsbodas och pumpstationer målas med olika motiv i samarbete med konstnärer och unga arbetslösa. Förvaltningen erfar att det minskar klottret.

Åtgärder för högre måluppfyllelse

Förvaltningen planerar att fortsätta med sitt säkerts-och säkerhetsskyddsarbete samt med att säkerställa efterlevnad av rutiner och riktlinjer inom säkerhet och riskhantering och kontroll. Även fortsatt samarbete med *Sätt färg på Göteborg* planeras.

Mått/Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med åtgärder mot skadegörelse eller annan förstörelse som uppkommer, t. ex. klotter, övergivna fordon				Högre än 2021

2.2.2.2 Göteborg är en jämlik stad med gemenskap och tillit

Måluppfyllelse

■ God

Analys av resultat

Förvaltningen bidrar till stadens grundläggande funktion och kretsloppssamhällets utveckling genom insamling och behandling av avfall, leverans av dricksvatten samt att avloppet avleds för rening. Det är av stor vikt att dessa funktioner är fungerande över tid så att stadens målsättningar kan uppnås.

Kretslopp och vattens kunder har ett högt förtroende för verksamheten. På så vis bidrar förvaltningen till stadens målsättning om gemenskap och tillit. En del av förvaltningens styrning handlar om kultur och förhållningssätt. På så vis arbetar förvaltningen för gemenskap och tillit även internt. Vidare arbetar förvaltningen med riktlinje för *Lika rättigheter och möjligheter* som utgår från aktiva åtgärder som är kopplade till diskrimineringsgrunderna.

Åtgärder för högre måluppfyllelse

Förvaltningen planerar fortsätta med sitt systematiska förbättringsarbete inom

verksamhetens grunduppdrag och med kultur och förhållningssätt som en del av styrning och ledning. Därutöver fortsatt arbete inom rättighetsområden.

Mått/Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med förtroende, kommunens anställda arbetar för kommunens bästa				Högre än 2021
SCB:s medborgarundersökning, nöjdhet med förtroende. Allmänt sett, tycker du att man kan lita på människor				Högre än 2021

2.2.2.3 Göteborg tar ansvar för kommande generationers livskvalitet

Måluppfyllelse

■ Viss

Analys av resultat

Förvaltningen har under 2022 genomfört miljö- och klimatutredningar i syfte att stärka sitt hållbarhetsarbete mot bakgrund av stadens nya gemensamma miljöledningssystem och miljömål. Inom utredningen har förvaltningens relevanta miljöaspekter identifierats, värderats och kopplats ihop verksamhetens aktiviteter. Utredningen kom fram till att förvaltningen kan minska sin miljöpåverkan inom områdena avfall, energianvändning, kemikalier, materialförbrukning, transporter och resor, upphandling och övriga inköp samt utsläpp till luft, mark och vatten. Det pågår ett omfattande arbete för att hantera flertalet av miljöaspekterna på förvaltningen.

Åtgärder för högre måluppfyllelse

Förvaltningsspecifika miljö- och klimatmål implementeras i organisationens verksamhetsplaner från 2023.

Mått/Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person.	350kg/person	348kg/person		345
Sjöar med god ekologisk status, andel (%).				45%
Utsläpp av växthusgaser per invånare och år inom Göteborgs geografiska område (inkluderar både utsläpp från den handlande och icke handlande sektorn), Ton koldioxidekvivalenter per invånare och år				3,2

Mått/Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%).				12%

2.2.2.4 Göteborg präglas av en god samverkan mellan stad, akademi, civilsamhälle och näringsliv

Måluppfyllelse

■ God

Analys av resultat

Kretslopp och Vatten samverkar med akademi, civilsamhälle och näringsliv samt med övriga delar av staden och bedömer att vi bidrar till en god måluppfyllelse. Förvaltningen samverkar med många olika aktörer, däribland Chalmers och branschorganisationerna Svenskt Vatten och Avfall Sverige. En aktiv kunddialog med brukare av förvaltningens tjänster förs och detta arbete utvecklas kontinuerligt. Vidare för förvaltningen dialog med bostadsbolag, som är förvaltningens största kunder, samt samarbetar med ideella organisationer om återbruk. Förvaltningen har ett nära samarbete med andra förvaltningar i staden kopplat till kärnverksamheten. Den nya organisationen för stadsutveckling (NOS) är ett sådant exempel. Kretslopp och vatten får numera lämna synpunkter på förslag till projektutvecklingar på stadens egen mark innan ansökan om planbesked görs. På så sätt får vi möjlighet att informera om svåra planeringsförutsättningar innan beslut fattas.

Åtgärder för högre måluppfyllelse

Förvaltningen planerar fortsätta med att utveckla goda samarbeten.

Mått/Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Kopia av Svenskt Näringslivs mätning om Lokalt företagsklimat, sammanfattande omdöme.				170

2.2.3 Nämndspecifika mål från KF

2.2.3.1 Göteborg ska vara en naturlig del av ett kretsloppssamhälle med tillgång till rent, gott och hälsosamt vatten, bra avfallshantering med mål om högsta möjliga återvinning samt ett säkert avlopssystem.

Måluppfyllelse

■ God

Analys av resultat

Detta mål överensstämmer med Kretslopp och Vattens uppdrag enligt reglementet. Måluppfyllelsen bedöms i sin helhet som god då förvaltningens leveranser har kunnat säkras även om utmaningar funnits under året. Frågor kopplade till

osäkerheter och risker i omvärlden har påverkat verksamheten; exempelvis i form av störningar i leveranskedjor och risker i energiförsörjning. Kontinuitetsplanering har präglat verksamheten under året.

Inom VA-verksamheten har kvaliteten på producerat dricksvatten varit god och fungerat tillfredställande trots krav på omställning till kris och kontinuitet. Inga storskaliga avvikelser har inträffat som påverkat kvalitet eller leverans av vatten. Frågan om förnyelse och underhåll av ledningar och anläggningar i en växande stad är fortsatt viktig och vi ser att den totala förnyelsetakten på avloppsledningsnätet har ökat. Måtten inom VA-verksamheten tyder dock inte på en ensidigt positiv utveckling. Förnyelsetakten för vattenledningar är fortsatt lägre än målsättningen.

Inom avfallsområdet har arbetet mot högsta möjliga återvinning utvecklats positivt och göteborgarna blivit bättre på att sortera sitt avfall. Klagomålen på insamlingsarbetet har varit få. Verksamheten har under året omhändertagit nya lagkrav för returpapper, bygg -och rivningsavfall från hushåll och påbörjat övertagande av förpackningsinsamling. Samtliga mått inom avfall indikerar en positiv förändring (se tabell).

Uppdraget inom skyfallshantering löper i huvudsak enligt plan även om byggnation av skyfallsanläggningar har försvårats på grund av bland annat hinder i lagstiftning samt svårighet att identifiera anläggningar som är motiverade ur ett kostnads-nyttoperspektiv.

Åtgärder för högre måluppfyllelse

VA-verksamheten behöver fortsatt vidta åtgärder för förnyelse och underhåll.

Avfallsverksamheten behöver fortsatt förbereda övertagandet av förpackningsinsamlingen; ett arbete som kommer att pågå flera år framöver.

Åtgärder har dokumenterats i budget och verksamhetsplaner för 2023.

Mått/Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Andelen tid med en faktisk råvattenkvalitet som uppfyller branschriktlinjerna, prestationsmått, målvärde: Kvaliteten ska uppfylla branschriktlinjerna minst 95 % av tiden	100%	100%	100%	95%
Andel av tid utan oönskad kvalitetspåverkan på producerat dricksvatten, effektmått som visar hur väl verksamheten genom aktiva processval klarar att leverera ett dricksvatten utan driftstörning, målvärde: mer än 95 % störningsfri drift och 100 % avseende specifika krav enligt livsmedelsverket samt barriärverkan	45%	93%	77%	95%
Andel egenfunna rörbrott, effektmått som, tillsammans med KPI 1.2, visar omfattning på förebyggande läcksökning i relation till mängden läckage, målvärde: 50 % egenfunna	43,6%	43%	40%	50%

Mått/Indikator	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
rörbrott per 14 m3 läckage per km ledning och dygn				
Läckage på dricksvattnenätet, i relation till KPI 1.1. visar det effekten av egenfunna rörbrott över tid, mäts månadsvis, målvärde 14 m3 per ledning och dygn	19,6m3 per km ledning och dygn	20,7m3 per km ledning och dygn	20,9m3 per km ledning och dygn	14m3 per km ledning och dygn
Behovsbaserad förnyelsetakt ledningsnät, prestationsmått, målvärde: 0,8% av ledningsnätet	0,4%	0,43%	0,58%	0,8%
Behovsbaserad styrd förnyelse av pumpstationer, prestationsmått, målvärde: 7 st per år	1st/år	0st/år	0st/år	7st/år
Kundupplevelse i kundkontakt, Målvärde: 90 %	90,6%	90,7%	91,1%	90%

Måttet "Behovsbaserad förnyelsetakt ledningsnät(...)" i tabellen ovan avser avloppsledningsnätet. Den behovsstyrda förnyelsetakten för vattenledningsnätet är lägre. Utfallet för 2022 är 0,46% förnyelse; att jämföra med 0,45 % 2021. Siffrorna för 2022 kan komma att justeras.

Måttet "Behovsbaserad styrd förnyelse av pumpstationer(...)" avser avloppspumpstationer.

2.2.4 Verksamhetsnära mål

Nedan följer de verksamhetsnära mål som Kretslopp och Vattennämnden har beslutat om i Budget 2022. Här beskrivs verksamhetens huvudprocesser följt av en bedömning av måluppfyllelse med en kommentar utifrån verksamhetens bedömning och indikatorer (2.2.3).

Se avsnitt 2.2.3 för helhetsbedömning av grunduppdraget samt redovisning av tillhörande indikatorer.

Huvudprocess	Måluppfyllelse	Kommentar
Dricksvattenförsörjning (råvattenförsörjning, dricksvattenproduktion och dricksvattendistribution)	God	Producerad vattenkvalitet har under året varit god och producerad volym har inte vid något tillfälle underskridit behovet. Inga storskaliga avvikelser som påverkat leveransen till kunder och brukare.
Avloppshantering (avledning och rening av dagvatten och spillvatten)	Viss	Ökad nödavledning samt utfall av indikatorer under målnivå.
Skyfallshantering	God	Framdrift enligt plan.

3 Övrig uppföljning till kommunledningen

3.1 Utveckling inom personalområdet

3.1.1 Mått/nyckeltal som beskriver utvecklingen ur ett HR-perspektiv

	2020	2021	2022
Total sjukfrånvaro (%)	4,5	4,6	5,5
Förvaltningsextern personalomsättning (%)	11,52	8,28	6,69

Data för 2022 avser november 2022 uttagna 17 januari 2023.

Förvaltningens sjukfrånvaro har under 2022 legat på en högre nivå än förväntat. På grund av fortsatt covid-spridning tillsammans med förkylningar och säsongsinfluensa har förvaltningen en sjukfrånvaro på cirka 5,5 procent. Den högre sjukfrånvaron kan vara utmanande för vissa av avdelningarna om det fortsätter. Under sista kvartalet 2022 erbjöds och genomfördes influensavaccinering för samhällskritiska yrkesgrupper för att förebygga sjukfrånvaro.

Förvaltningen växer som tidigare år och ökningstakten motsvarar nu bättre de ökade behoven i verksamheterna, även om det har varit utmanande att rekrytera in viss kompetens. Kretslopp och vattens personalomsättning som bedömdes under delåret bli fortsatt låg (prognosen sänktes till ca 8 procent) bedöms preliminärt landa på strax under 7 procent för helåret. Färre slutar samtidigt som fler börjar och orsakerna till detta bedöms vara flera: omvärldssituationen, trygga och bra arbetsvillkor, mer attraktiv arbetsgivare och större fokus på att personalförsörja organisationen vilket förstärkt arbetet med personal- och kompetensutveckling i verksamheterna.

3.1.2 Analys av situationen inom HR-området

Förvaltningens situation utifrån ett HR-perspektiv är under omständigheterna bra, trots oron i omvärlden i form av krig, energikris, ökande inflation och pandemiåterhämtning. Omvärldens påverkan på förvaltningen har sedan delårsrapporten fortsatt, vilket påverkat driftsituationen och därmed chefer och medarbetare. Som aviserades under delåret har skyddsåtgärder och samordning fortsatt att påverkat flera personalkategorier, där fokus har fått läggas på att trygga drift under rådande omständigheter såväl som att planera inför eventuell manuell fränkoppling av elnätet.

Rekryteringsläget fortsätter vara tillräckligt bra under året, men det är fortsatta utmaningar att hitta rätt kompetens. Bland annat måste ansträngningar kring att kompetensförsörja verksamheten med el- och automationskompetens fortsätta kommande år. Vidare finns det behov av fler rörläggare, där verksamheten utökat samarbete med lärosäten och erbjuder praktikplatser. Lärlingsprogrammet som är en viktig del i personalförsörjningen behöver ses över på grund av ändringar i lagen om anställningsskydd, där den förändrade lagstiftningen minskar möjligheten till att visstidsanställa lärlingar.

Förvaltningen har fortsatt att växa under året, främst på VA-sidan med personal till

drift och till projektering. Rekryteringarna 2022 har gjorts utifrån personalförsörjningsplaner där behovet av egen personal, entreprenörer och konsulter balanserats av avdelningschefer. På projektsidan har verksamheten bland annat sett över bemanningen genom både rekrytering, konsulter och leverantörsdialog tillsammans med förändrade arbetsätt och organisation. Avseende arbetsätt har exempelvis arbete kring upphandlingsstöd och projektprocess varit prioriterade. Personalbehoven finns även när det kommer till utökning av specialistkompetens inom dagvatten, där fortsatt konsultstöd behövs. Förvaltningen genomförde också en analys avseende bland annat lönevillkor för projektledare under året som kommer resultera i åtgärder under kommande år.

Arbetet med att ta sig an resultatet i medarbetarundersökningen har fortsatt med preliminärt goda resultat, där förvaltningen förefaller öka ytterligare ett steg i indexet HME men de resultaten är preliminära och slutliga erhålls först om några veckor. Förvaltningen har arbetat med lokala arbetsmiljömål med relativt god måloppfyllelse, avslutat en serie av interna samverkansutbildningar, avdelningsspecifika insatser samt genomfört förnyad ledarutveckling för ett mindre antal chefer. Arbetet med underlag för chefers APT är försenat, där det är av betydelse att arbetet fortsätter då det har varit en oroande utveckling gällande chefers arbetssituation och möjlighet till återhämtning.

Avseende sjukfrånvaron finns det en fortsatt covid-effekt, säsongsinfluensa och förkylningar som påverkar förvaltningens sjuktal. Förvaltningar har fördjupat analysen och har dialog kring åtgärder i den förvaltningsövergripande samverkansgruppen. Data har visat under året på fler infektionsrelaterade ärenden, med fler medarbetare som varit sjuka en längre period. Även om det har funnits en handlingsberedskap under vintern och ett tydligt budskap att stanna hemma vid symptom samt god handhygien, har sjukfrånvaron varit fortsatt högre än vanligt. Under kvartal fyra erbjöds vaccinering för samhällskritisk personal i syfte att förebygga mer omfattande personalbortfall samt att medarbetare fortsatt uppmuntras att vaccineras på arbetstid.

3.1.3 Långsiktig kompetensförsörjning

Förvaltningen fortsätter arbeta med personalförsörjningsplaner för respektive avdelning som sträcker sig tre till fem år framåt. Enhetschefer uppdaterar planerna en till två gånger per år. Planerna bygger på analys av nuvarande personella resurser, historik och förändringar i kommande uppdrag. Förvaltningen har de senaste åren förtydligt grunduppdraget och ansvarsfördelningen i en ny styrmodell. Sammantaget visar planerna att förvaltningen har ett fortsatt behov av att anställa fler VA-ingenjörer, men även elektriker och rörläggare.

Bakgrunden är en växande stad och ett åldrande VA-system som ökar behovet av egna projektledare inom VA. Till exempel behöver delar av drift och produktion öka med närmare tio procent och distribution och ledningsnät med cirka sex procent fram till 2025. Behoven är delvis beroende av byggkonjunkturen och kan därför minska om tillväxten avtar. Ökade krav på ledningsförnyelse och ett ändrat säkerhetsläge ökar behoven av nya kompetenser och befintliga medarbetare behöver stöd och avlastning.

Strategier för att underlätta personal- och kompetensförsörjningen på längre sikt finns och där ingår bland annat lärlingsprogram, karriärvägar samt samarbete med tekniska högskolor och studentmässor för att nå andra grupper. Vidare arbetar några avdelningar med intern kompetensutveckling för att öka specialistkompetens, det vill säga att befintliga medarbetare får intern utveckling för att möta verksamhetens behov i stället för att rekrytera fler. Under året har förvaltningen haft dialog med

flera Yrkeshögskolor inom VA och stöttat ansökningar, där syftet är att bredda vidareutbildningar. Vissa avdelningar arbetar med att utveckla arbetssätt och organisering för att kunna arbeta mer effektivt och ändamålsenligt. Allt från automation, digitalisering av vattenmätare, till automatiserade kundärenden eller nya roller som kan avlasta eller fördela arbetet på andra sätt än tidigare.

3.2 Ekonomisk uppföljning

3.2.1 Analys av årets utfall

Resultatredovisning i sammandrag

VA-verksamhetens utfall för helåret 2022 uppgick till 37 mnkr. Budget uppgick till - 41 mnkr vilket innebär en budgetavvikelse om + 78 mnkr. I början av året noterades två större resultatpåverkande händelser som påverkade resultatet positivt. Dels försäljningen av en fastighet på Ringön om totalt 20 mnkr, dels en förskjutning av utrantering och rivning av Kodammarnas gamla pumpstation, en utebliven kostnad om ca 30 mnkr. Posterna var kända av förvaltningen i början på året men har på grund av förskjutningar inte kunnat förutses vid tiden för budgetläggande.

Utöver dessa två större poster kan noteras att flertalet av de kostnadsökningar som flaggats för i prognoser under delar av året inte inträffat. De kostnadsökningar som däremot kan konstateras rör framför allt kemikalier och el. I övrigt uppvisar flera kostnadslag positiva överskott.

Skyfall och tekniskt vatten har marginella externa driftskostnader under 2022 men de kommer öka framöver.

3.2.1.1 VA-verksamheten

Resultaträkning sammandrag - VA

Belopp i tkr	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Intäkter	1 141 200	1 209 355	-68 155	1 084 597	1 073 863
Kostnader	-1 104 200	-1 250 256	146 056	-1 144 682	-1 080 044
Resultat/förändring av skuld till abonnent	37 000	-40 901	77 901	-60 085	-6 181
Skuld/Fordran till abonnent	-2 097	-79 998	77 901	-39 097	20 988

Sammanfattning

VA-verksamhetens utfall för helåret 2022 uppgick till 37 mnkr. Budget uppgick till - 41 mnkr vilket innebär en budgetavvikelse om + 78 mnkr.

Verksamheten har under året präglats av en stor osäkerhet kring omvärldens påverkan på prisutveckling och vilken effekt den bedömdes ha för vår kostnadsutveckling. När året summeras kan det konstateras att den enda som haft en kraftig kostnadspåverkan har varit priset på kemikalier, samt något högre el och energipriser.

Som tidigare rapporterats var förvaltningen redan i början av året medveten om två stycken större resultatpåverkande händelser, båda som påverkar resultatet positivt.

Dels försäljningen av vår fastighet på Ringön om totalt 20 mnkr, dels en förskjutning av utrantering och rivning av Kodammarnas gamla pumpstation, en utebliven kostnad om ca 30 mnkr. Dessa har varit kända av förvaltningen men har på grund av förskjutningar inte kunnat förutses vid tiden för budgetläggande.

Nedan redovisas de intäcks- och kostnadsslag som är av större betydelse eller som av annan orsak särskilt behöver kommenteras. För mer detaljer kring utfall hänvisas till resultaträkningen under kapitel 4.2.2.

Taxeintäkter

För 2022 uppgick taxeintäkterna, inklusive anläggningsavgifter, till 1 091 mnkr, vilket är ett underskott gentemot budget på - 7,9 mnkr. Fasta taxeintäkter uppvisar ett överskott mot budget om 3,4 mnkr.

Trenden kring minskade rörliga intäkter som noterats under året har fortsatt och utgör en negativ avvikelse mot budget om 14 mnkr. Som nämnts i tidigare rapporter kan man generellt säga att antalet abonnemang ökat mer än budget (fasta intäkter) medan själva förbrukningen (rörliga intäkter) minskat kraftigt.

Försäljning av verksamhet och konsulttjänster

+21 mnkr jämfört med budget. Här redovisas intäkten från försäljningen av fastigheten på Ringön, som nämndes inledningsvis.

Försäljningsintäkter

Försäljningsintäkterna uppgår för året till 95,6 mnkr, vilket är - 10,4 mnkr lägre än budget. Det är framför allt volymen av EBP:er (externt beställda projekt) som är lägre än budgeterat, något som helt neutraliseras i form av lägre kostnader för fastighetskostnader och entreprenader.

Personalkostnader

Personalkostnaderna för året uppvisar en positiv avvikelse mot budget på + 10 mnkr. Överskottet beror på förskjutna rekryteringar och luckor mellan rekryteringar. Den positiva avvikelsen uppstår trots färre arbetade timmar i investeringsprojekt, vilket innebär en lägre intäkt.

Köp av huvudverksamhet

Avvikelsen på + 3,8 mnkr för Gryaabs verksamhet beror på lägre kostnader 2022 än vad som förutsågs vid tiden för budgetläggande. Avgiften har däremot varit känd under året och utfallet är således i enlighet med senast lagda prognos.

Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader

Överskottet jämfört med budget uppgår för perioden till 41,5 mnkr. Det beror framför allt på förskjutningen av rivningskostnader för Kodammarnas gamla pumpstation, en post som budgeterats till 30 mnkr. Utöver det är en lägre volym av EBP:er förklaring till överskottet.

Övriga verksamhetskostnader diverse

Här noteras det som nämndes inledningsvis, nämligen prisutvecklingen på våra kemikalier som används inom vår vattenproduktion. Avvikelsen uppgår till -14 mnkr jämfört med budget. Denna avvikelse kompenseras till stor del av andra kostnadsposter, vilket gör att den totala avvikelsen för detta kostnadsslag uppgår till - 9 mnkr jämfört med budget.

Overhead

Total avvikelse + 7,9 mnkr. Överskottet förklaras av lägre kostnader för de förvaltningsövergripande avdelningar som fördelas ut till VA-kollektivet.

Kapitaltjänstkostnader

Kapitaltjänstkostnader innefattar både avskrivningar för våra anläggningar samt

räntekostnader får våra pågående investeringar och aktiverade anläggningar. Totalt uppgår överskottet för båda dessa till 19 mnkr jämfört med budget. Det beror dels på en klart lägre aktiveringstakt än vad som budgeterats, men också en lägre upparbetad volym av pågående investeringar jämfört med budget.

3.2.2 Investeringsredovisning

3.2.2.1 Investeringar

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021-2022	Budget 2021-2025
Inkomster	72	71	1	129	0
Utgifter	-643	-936	-294	-1 266	-4 786
- varav reinvestering	-147	-176	29	-310	-870
- varav nyinvestering	-496	-760	264	-957	-3 916
Netto	-571	-865	294	-1 138	-4 786

Ovanstående tabell inkluderar inte investeringsutgifter för Exploatering, Skyfallsinvesteringar eller investeringar i Tekniskt vatten. Dessa investeringsutgifter redovisas i separata tabeller nedan.

Utfallet 2022 för VA- och avfallsinvesteringar, exklusive exploateringsinvesteringar, uppgår till 643 mnkr. Detta är en avvikelse mot budget med 294 mnkr.

Avvikelsen för avfall är 18 mnkr och beror i huvudsak på tidsförskjutning av projektet Kretsloppsparken Södra Göteborg.

För VA är förmågan lägre än budgeterat behov. Avvikelsen mot budget för VA investering består av markköp Lärjeån 60 mkr som inte genomförts, Projekt Ultrafilter för 125 mnkr då projektet startade något senare än beräknat. Redundans råvatten PST 34 har en avvikelse på 49 mnkr då projektet inte startats pga resursbrist. Åtgärder tunnelymningar 25 mnkr har ej kunnat genomföras pga resursbrist utan har förskjutits framåt i tiden. Projekt Rödbo- Rösbo (avvikelse 10 mnkr) har förskjutits i tid på grund av dyra anbud till följd av världsläget och tekniskt komplicerade förutsättningar med förläggning av matarledning under Göta älv. Övrig avvikelse beror på resursbrist och tidsförskjutna andra projekt inom dricksvattendistribution och avloppsavledning.

Utfallet för investeringar och reinvesteringar är marginellt större än föregående år. Förmågan har ändå ökat i att genomföra förnyelse av avloppsledningar, stomnät och stora projekt.

Avvikelsen har en viss påverkan på måluppfyllelse på kort sikt. Påverkan är bland annat ökad risk för rörbrott, kvarstående risk avseende leveransavbrott och vattenburen smitta för råvatten och dricksvatten. Aktiviteter pågår för att öka förmågan och investeringstakten i form av förändrade arbetssätt, hur vi är organiserade och ökad bemanning.

Investeringsredovisning per område

Investeringar VA

Investeringsområde VA, mnkr	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse	Budget 2021-2025
Investeringar	-494	-740	246	-3 647
Reinvesteringar	-146	-175	29	-865
Total	-640	-915	275	-4 512

Sammanställning Investeringar

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021-2022	Budget 2021-2025
Inkomster	72	71	1	129	0
Utgifter	-648	-1046	-1694	-1271	-5386
- varav VA	-640	-915	-1555	-1260	-4512
- varav Avfall	-3	-21	-24	-6	-274
Skyfallsinvesteringar	-1	-10	-11	-1	-100
Tekniskt vatten	-4	-100	-104	-4	-500
Nettoinvesteringar	-576	-975	400	-1142	-5386

Denna sammanställning summerar samtliga investeringar förutom Exploateringsinvesteringarna som redovisas nedan.

3.2.2.2 Exploateringsinvesteringar

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse	Utfall 2021-2025	Budget 2021-2025
Inkomster	76	63	13	128	309
Utgifter	-88	-191	103	-158	-905
Netto	-12	-128	116	-30	-596

Det byggs mycket i Göteborg men antalet exploateringsprojekt och infrastrukturprojekt i genomförandefas är något färre än 2021.

Avvikelsen mellan kostnadsutfall och budget på 103 mkr för 2022 beror till större del på tidsförskjutningar av projekt som inte Kretslopp och vatten kan styra över, till exempel överklaganden av detaljplaner samt till en mindre del på att upparbetade kostnader inte blivit fullt ut fakturerade. Vi bedömer att denna påverkan på kostnadsutfall kommer vara kvar under resterande delen av planperioden 2021-2025. Avvikelsen får ingen direkt påverkan på verksamheten eller måluppfyllelse.

Avvikelsen på 13 mkr för inkomsterna beror ökade debiteringar av anslutningsavgifter.

Flera insatser görs för att stärka samordningen av förvaltningens investeringsplanering med stadens till exempel gemensam resurs- och tidsplanering av exploateringsprojekt och utveckling av faktureringsrutin med trafikkontoret.

3.2.2.3 Projektuppföljning

Investerings- och exploateringsprojekt av väsentlig betydelse

Projekt	KF- beslut (J/N)	Ack. utfall		Total projektprognos		Projektbudget		Slutår
		Ink	Utg	Ink	Utg	Ink	Utg	
Kodammarna	N		-446		-504		-600	2023
UF Alelyckan	J		-159				-1 027	2026
Björlanda pumpkedja	J		-160				-410	2024
Tekniskt vatten	J		-4		-400		-500	2024

angivna projektbudgetar är uppräknade till 2022 års prisnivå i enlighet med beslut.

3.2.2.4 Större investeringsprojekt

Alelyckan ultrafilter och dricksvattenkemikalier

Kommunfullmäktige har år 2018 beslutat godkänna investeringsprojektet Alelyckans ultrafilter och dricksvattenkemikalier. Projektets syfte är att installera ett ultrafilter på Alelyckans vattenverk för att komplettera den mikrobiologiska barriärverkan på vattenverket. Med ultrafiltret förbättras leveranssäkerheten av dricksvatten och skydd mot vattenburen smitta. Vattenburen smitta bedöms idag som den största hälsorisk för allmän dricksvattenförsörjning baserad på ytvatten.

Under året har byggnationen av den nya ultrafilterbyggnaden kommit i gång och i nuläget pågår jord- och bergschakt.

En ny tidplan har tagits fram som innebär att projektet bedöms bli klart under kvartal 2 år 2026. Nämndens beslutade budget är 1027 mnkr i 2022 års prisnivå vilket innebär att vi inte nyttjar hela beslutade ramen från fullmäktige.

Renovering av avloppspumpstation - Kodammarna

Projektet renovering av avloppspumpstation - Kodammarna har fortlöpt under år 2022. Etapp 2 befinner sig i slutfasen då den nya pumpstationsbyggnaden är driftsatt. Rivningen av den gamla stationen, Etapp 3, pågår också. Den fjärde etappen i projektet är byggnation av servicebyggnaden och för den här delen har en projektering skett och upphandling pågår. I den senaste prognosen för projektet ligger kostnaderna inom budgetram.

Björlanda pumpkedja

Projektet innebär utbyggnad av omkring sex km överföringsledningar för avlopps- och dricksvatten mellan Skra bro och Kärrdalen och nybyggnation av två spillvatten- och en dricksvattenpumpstation. Möjligheten att avleda avloppsvatten från området runt Skra bro är begränsad. Det befintliga avloppssystemet uppfyller inte gällande dimensioneringskrav. Vidare kommer även projektet förstärka leveranssäkerheten av dricksvatten. Projektet är indelat i olika etapper. Etapp A har färdigställts och slutbesiktigats och statusen på Etapp B är att den ska vara driftsatt till sommaren 2024. Nämndens beslutade budget är 410 mnkr i 2022 års prisnivå vilket innebär att vi inte nyttjar hela beslutade ramen från fullmäktige.

Tekniskt vatten

Vad gäller projektet tekniskt vatten har det den 22 november 2022 undertecknats ett kontrakt mellan Göteborgs stad och NOVO som rör utbyggnad av ledningar för tekniskt vatten. Vidare har Kretslopp och vatten den 23 november 2022 undertecknat ett kontrakt med den tilldelade entreprenören Annebergs bygg & anläggning AB. För projektet pågår övergripande projektering. Ledningssträckan för projektet uppgår till ca 6 km är uppdelad i sju etapper. För etapp 3 är detaljprojektering påbörjad och byggstarten beräknas till 20 mars 2023. Detaljprojektering och utbyggnad kommer att ske parallellt fram till slutbesiktning i slutet av juli 2024. Nämndens beslutade budget är 400 mnkr i 2022 års prisnivå vilket innebär att vi inte nyttjar hela beslutade ramen från fullmäktige.

Investeringar, mnkr	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse	Budget 2021-2025
Tekniskt vatten	-4	-100	96	-500

Skyfallsinvesteringar

Utfallet för skyfallsinvesteringar helåret 2022 uppgår till 1,3 mnkr, vilket är 8,7 mnkr lägre än Kommunfullmäktiges budget för år 2022. Avvikelsen beror på ett projekt som har blivit försenat och på ett annat projekt som har börjat byggas men huvudposten av kostnaderna redovisas på år 2023.

Arbetet med att bygga skyfallsanläggningar har försvårats av hinder i gällande lagstiftning samt svårighet att identifiera anläggningar som är motiverade ur ett kostnads-nyttoperspektiv och där staden har rådighet och möjlighet att finansiera.

Investeringar, mnkr	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse	Budget 2021-2025
Skyfall	-1,3	-10	8,7	-100

3.2.3 Uppföljning av kommuncentrala poster som hanteras genom beslut av andra nämnder

Kommuncentral post (Belopp i tkr)	Utfall	Budgeterat belopp	Avvikelse
Dagvatten och skyfall, inklusive utökad skyfallsinvestering	10 168	10 500	332
Västsvenska paketet	2 187	2 000	-187
Skattekollektivets ekonomiska ansvar för nedlagda deponier	1 021	1 000	-21

3.3 Uppföljning av negativ avvikelse mot nämndens ekonomiska mål

Åtgärd/ kommentar	Helårseffekt (tkr)	Planerad effekt 2022		Uppnådd effekt 2022	
		tkr	Års- arbetare	tkr	Års- arbetare

Förvaltningen har ingen negativ avvikelse mot nämndens ekonomiska mål.

3.4 Värdering av eget kapital

Från och med 2020 redovisar inte våra två stora avgiftskollektiv ett eget kapital utan har övergått till skuld respektive fordran till abonnent. Detta i enlighet med praxis inom området.

3.5 Uppföljning av skuld/fordran till abonnent

3.5.1 Skuld/fordran till abonnent VA-kollektivet

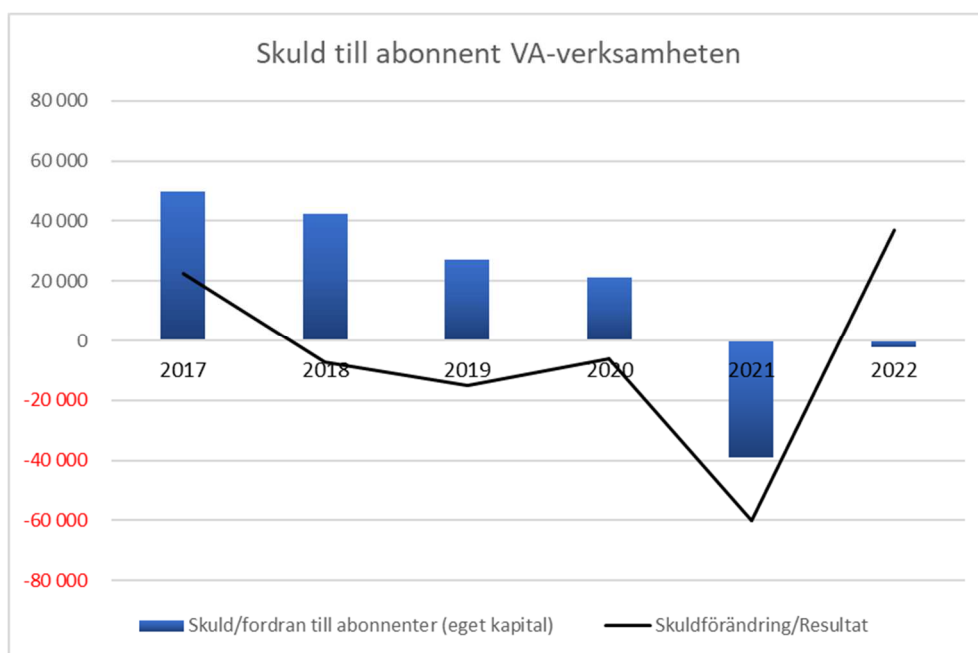
Utgående skuld/fordran till abonnent

(tkr)	2020	2021	2022
Utgående skuld/fordran till abonnent	20 988	-39 097	-2 097

Skuld/fordran till abonnent i förhållande till KF:s taxebeslut

Nedan redovisas ett diagram som beskriver utveckling av vår skuld/fordran till abonnent, det som tidigare benämndes som eget kapital. Linjen representerar skuldförändringen, eller resultatet, medan staplarna redovisar den utgående balansen av skulden till abonnent. Ett negativt eget kapital innebär alltså att vi har en fordran till VA-kollektivet.

VA-kollektivet har historiskt haft en skuld som reglerades i och med förra årets underskott. Årets resultat (skuldförändring) innebär alltså att hela fordran minskar kraftigt till 2,1 mnkr. Underskott och överskott ska enligt vattentjänstlagen regleras inom 3-5 år.

3.6 Uppföljning av särskilda beslut och uppdrag

3.6.1 Utvärdering av system för styrning, uppföljning och kontroll

Förvaltningen arbetar med att utveckla och förfinas den nya styrmodell som togs fram för några år sedan. Planering och uppföljning av verksamheterna görs i enlighet med stadens riktlinjer och processen blir alltmer systematisk och effektiv med tydligare ansvarsområden och bättre omhändertagande.

Riskhanteringen fortsätter att integreras i planering och uppföljning, främst genom samtal och dialog mellan chefer och controllers. Arbete behöver ske mer systematiskt med att identifiera och värdera risker i verksamheterna, för att bättre kunna hantera och följa upp dem.

Förvaltningen har överlag ett öppet och accepterande förhållningssätt med högt i tak mellan medarbetare och ledning. Medarbetare är nöjda och stolta över att arbeta på förvaltningen och arbetar gemensamt mot uppsatta mål.

Avvikelsehanteringen inom huvuduppdragen är väl utvecklad och implementerad på förvaltningen. Kärnverksamheterna är medvetna om vikten av avvikelsehantering för att leveransen ska fungera optimalt. Uppföljning av bristerna som framkommer varierar dock inom organisationen.

Förvaltningen skulle vinna på att göra en mer systematiserad sammanställning och analys av de brister och avvikelser man hittar för att få en erfarenhetsåterföring som leder till förbättringsåtgärder. Det är viktigt att även stödfunktionerna rapporterar avvikelser och följer upp dessa.

3.6.2 Brukar-/kundorienterad kvalitetsledning

Vartannat år gör förvaltningen Kretslopp och vatten en undersökning av göteborgarnas åsikter om avfallshanteringen och vad de svarande har för beteende, attityder och värderingar i relation till avfall. Detta för att få en bra bild av hur leveransen av både information och tjänster uppfattas och vad som kan förbättras.

Förvaltningen arbetar med dialoger i olika former för att fånga kunders behov, och eventuella brister i verksamheten som berör kunden. Arbetssättet är regelbundna möten med prioriterade kundgrupper, primärt verksamheter samt fastighetsbolag. Mötet med kunderna ger oss kunskap, insikter och lärdomar om behov som inte uppfylls fullt ut samt deras framtida behov. Erfarenheterna återförs till förvaltningens verksamhetsplanering.

Genom löpande dialog och kontakt med fastighetsägare har vi också fått kännedom om våra kunders behov av information vilket vi haft god nytta av i arbetet med nyhetsbrev och webinarier. Tjänsten med miljöinformatörer innebär att fastighetsägare kan hyra in informatörer som knackar dörr och har personliga samtal med boende om avfall och sortering.

Under 2022 har förvaltningen infört ett kundinsiktsforum för att ytterligare stärka återföringen av kundinsikter in i de olika verksamheterna.

Arbetsätt med systematisk hantering av kundrelaterade avvikelser infördes under 2021 och utvecklats under 2022. Arbetet med att systematisera och integrera lärandet fortsätter genom att utveckla samverkan mellan planerande och utförande samt kundnära enheter inom förvaltningen samt mellan Kretslopp och vatten och stadens övriga planerande förvaltningar.

3.6.3 Uppföljning av projekt inom gröna obligationer

Kostnader

Projekt	Utfall 2022	Prognos 2023	Total budget
Alelyckan Ultrafilter	-25	-132	-700
Kodammarna	-47	-60	-540
Vatten och avloppsledningar - ökad leveranssäkerhet stomnät (Bifrost, Norra ringledning, Ringledning)	-28	-72	-900
Stormwater management (Fjärdingsplan)	-1	-9	-10
Björlanda pumpkedja	-101	-95	-300
Förnyelse av vattenledning (Reinvestering: vatten och avloppsledning)	-145	-120	-120

Total budget för förnyelse av vattenledning är för 2023. Det pågår årligen många olika projekt inom detta område
Total budget stomnät är planerat arbete 2023-2033

Mätetal miljö

Projekt	Mätetal	Utfall 2022	Beräknat utfall 2023
Alelyckan Ultrafilter	100% av vattnet som passerar vattenverket kan bearbetas	Uppföljning påbörjas år 2026	Uppföljning påbörjas år 2026
Kodammarna	Energiförbrukningen beräknas minska med 30%, 0,5GW/år	Uppföljning påbörjas 2023	Uppföljning påbörjas 2023
Ökad leveranssäkerhet stomnätet	Antal meter ledning	1130	1500
Stormwater management	Minskad risk för översvämning	Uppföljning påbörjas 2023	Uppföljning påbörjas 2023

Björlanda pumpkedja	Minskad bräddning	Uppföljning påbörjas 2023	Uppföljning påbörjas 2023
Förnyelse av vattenledning	Minskat läckage	ja	ja

3.6.4 Kriskommunikation

Kretslopp och vattens kriskommunikationsarbete sker i enlighet med stadens riktlinje och gällande principer har inarbetats i förvaltningens krisledningsplan.

3.6.5 Krisledningsplaner och beredskapsplaner

Hur framskrider arbetet med beredskapsplanerna?

Kretslopp och vatten har en fastställd krigsberedskapsplan innehållande bland annat prioriterade processer vid högsta beredskap samt en krigsorganisation. Kretslopp och vatten har även formellt krigsplacerat sin personal inom organisationen.

Har ni reviderat era krisledningsplaner under 2021-2022?

Kretslopp och vatten reviderade sin krisledningsplan under 2021 utifrån från Göteborgs Stads riktlinje för krishantering.

4 Bokslut

4.1 Sammanfattande analys

VA-verksamheten uppvisar ett positivt resultat på 78 mkr gentemot budget. Inklusiv den andel av Gryaabs resultat som ägs av Göteborgs stad så blir resultatet nära 37 mnkr plus. De största avvikande posterna är:

- Rivning Kodammarnas pumpstation skjuts på till 2023, + 30 mkr
- Försäljning fastighet Ringön bokfördes 2022 istället för 2021. + 20 mkr

4.2 Resultaträkning Kretslopp och vatten och Gryaab

Kretslopp och vattens VA-verksamhet samt huvudmannens andel (70,6%) av Gryaabs resultat.

Belopp i tkr	2022	2021
Taxor och avgifter	1 068 565	953 297
Förändring av skuld till abonnent (not 10)	-36 675	60 266
Summa taxeintäkter	1 031 890	1 013 563
Hyror och arrenden	385	460
Bidrag	7 483	2 066
Försäljning verksamhet och konsulttjänster	24 354	3 776
Försäljningsintäkter	150 982	129 656
Summa övriga intäkter	183 204	135 958
Summa intäkter	1 215 094	1 149 521
Lön, ersättningar och förmåner (not 2)	-244 440	-236 372
Sociala avgifter och pensionskostnader (not 2)	-110 321	-111 197
Personalkostnader investering	51 999	51 294
Summa personalkostnader	-302 762	-296 275
Köp av huvudverksamhet	-23 544	-22 255
Lokal- och markhyror	-38 325	-41 125
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-89 954	-85 820
Bränsle, energi och va	-74 490	-73 300
Kostnader för transportmedel	-51 834	-51 428
Köp av entreprenad och tjänster	-115 259	-99 285
Övriga verksamhetskostnader diverse	-164 524	-146 487
Förlust anläggningstillgångar (not 1)		
Summa övriga verksamhetskostnader	-557 930	-519 700

Verksamhetens kostnader	-860 692	-815 975
Planenliga avskrivningar (not1)	-198 398	-191 099
Verksamhetens nettokostnader	156 004	142 447
Overheadkostnader	-81 867	-57 411
Kommuninterna bidrag	15 744	
Verksamhetens resultat	89 881	85 036
Finansiella intäkter	2	8
Finansiella kostnader	-58 839	-66 349
Resultat efter finansiella poster (not 4)	31 044	18 695
Bokslutsdispositioner / förändring överavskrivning	-31 044	-18 695
Årets resultat	0	0

4.3 Balansräkning Kretslopp och vatten och Gryaab

Belopp i tkr	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Immateriella tillgångar	824	1 212
Materiella tillgångar	7 130 835	6 565 098
Finansiella anl.tillgångar	1 786	1 786
Summa anläggningstillgångar (not 1)	7 133 445	6 568 096
Omsättningstillgångar		
Förråd och lager	37 110	31 620
Kortfristiga fordringar (not 5)	363 989	351 517
Kassa och bank	0	416
Summa omsättningstillgångar	401 099	383 553
SUMMA TILLGÅNGAR	7 534 544	6 951 649
EGET KAPITAL		
Ingående eget kapital (Aktiekap)	-9 751	-9 933
Justering eget kapital		
Årets resultat	0	0
Summa eget kapital (not 4)	-9 751	-9 933
OBESKATTADE RESERVER		

Avskrivningar utöver plan	-127 092	-96 048
Summa obeskattade reserver	-127 092	-96 048
AVSÄTTNINGAR		
Pensionsavsättning (not 6)	-220 871	-196 624
Övriga avsättningar (not 7)	-5 042	-5 042
Summa avsättningar	-225 913	-201 666
SKULDER		
Långfristiga skulder (not 8)	-6 704 331	-6 219 714
Kortfristiga skulder (not 9)	-460 196	-453 885
Skuld till brukarna (not 10)	-7 261	29 597
Summa skulder	-7 171 788	-6 644 002
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	-7 534 544	-6 951 649

4.4 Kassaflödesanalys Kretslopp och vatten och Gryaab

Belopp i tkr	2022-12-31	2021-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Årets resultat (not 4)	-325	0
Avskrivningar (not 1)	198 288	191 099
Förändrad avsättning (not 6 och 7)	24 247	13 001
Övriga likvidpåverkande poster	31 044	9 028
Summa likvida medel från verksamheten	253 254	213 128
NETTOINVESTERINGAR		
Mark, byggnader och övrig fast egendom	-736 124	-703 522
Maskiner, inventarier och fordon	-35 241	-9 018
Utrangeringar	7728	2238
Summa nettoinvesteringar (not 1)	-763 637	-710 302
FINANSIERING		
Ökning (+) /Minskning (-) av långfristiga skulder (not 8)	484 617	637 352
Nyemission	0	0
Summa finansiering	484 617	-637 352
FÖRÄNDRING AV KAPITALBINDNING		
Ökning (-) /Minskning (+) förråd och lager	-5 491	-2 252
Ökning (-) /Minskning (+) av kortfristiga fordringar (not 5)	-12 772	-68 058
Ökning (+) /Minskning (-) av kortfristiga skulder (not 9)	43 613	-79 053
Summa förändring av kapitalbindning	25 350	-149 363
FÖRÄNDRING AV KASSA OCH BANK	-416	-9 185

4.5 Tillämpade redovisningsprinciper och noter

Tillämpade redovisningsprinciper och noter

Principerna för redovisning har ändrats jämfört med föregående år gällande förvaltningens clearingkostnader (kommunskuld) gentemot Staden som har flyttats från balansräkningens tillgångssida till långfristig- respektive kortfristig skuld på balansräkningens skuldsida. Omräkning av 2021 siffror har skett.

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras och kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed. Värdet av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärde.

I nedanstående noter till resultat- och balansräkning samt finansieringsanalys kan avrundningar förekomma.

Värdering av immateriella och materiella anläggningstillgångar

Med anläggningstillgång avses en tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk och som har en nyttjandeperiod överstigande tre år. Anskaffningsvärdet ska överstiga ett halvt basbelopp exklusive mervärdesskatt.

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inte lånekostnader.

Anläggningsavgifter som avser att täcka investeringsutgifter för vatten och avlopp har periodiserats. Intäktsföring görs successivt och i samma takt som investeringskostnaden skrivs av.

Avskrivningar

Avskrivningar grundas på anläggningstillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde. Dessa kostnader fördelas med linjär avskrivningsmetod över den beräknade nyttjandeperioden. För tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

De investerande förvaltningarna inom Göteborgs Stad tillämpar sedan 2017 komponentavskrivning. Enligt Rådet för Kommunal Redovisning (RKR 4) ska en anläggningstillgång, bestående av olika delar av betydande storlek och som har väsentligt olika nyttjandetider, skrivas av separat del för del (komponenter). Detta innebär att en ny anläggning delas i komponenter, naturliga delar, baserat på de ingående komponenternas olika nyttjandetid. Återanskaffning av komponent, reinvestering, redovisas som anskaffning av ny anläggningstillgång och eventuellt kvarvarande redovisat värde för den utbytta komponenten kostnadsförs. Förvaltningen har följande komponenter med tillhörande avskrivningstid;

Anläggning	Komponent	Avskrivning
Vattenverk	Stomme/grund	50
	Klimatskal (sammanvägd)	25
	Maskiner o utrustning	15
	Installationer (sammanvägd)	17

Anläggning	Komponent	Avskrivning
	Stammar	25
Vatten-/avloppsledning	Markanläggning	80
Pumpstation utan överbyggnad, avlopp	Stomme/grund	50
	Maskiner o utrustning	15
	Installationer	20
	Stammar	25
Pumpstation med överbyggnad, avlopp	Stomme/grund	50
	Klimatskal (sammanvägd)	25
	Maskiner o utrustning	15
	Installationer	20
	Stammar	25
Pumpstation med överbyggnad, vatten	Stomme/grund	50
	Klimatskal (sammanvägd)	25
	Maskiner o utrustning	25
	Installationer	20
	Stammar	25
Vattenreservoar	Stomme/grund	50
	Installationer	15
	Stammar	25
	Ventiler och anslutning	30
Återvinningscentral	Markanläggning (sammanvägd)	30
	Stomme/grund	30
	Klimatskal (sammanvägd)	30
	Invändigt	15
	Installationer (sammanvägd)	20
	Stammar	30
	Maskiner o utrustning	5

Förråd och lager

Förrådet har värderats med hjälp av en vägd genomsnittsberäkning av anskaffningsvärdet.

Avsättningar till pensioner

Avsättning för pensioner avser kostnader för pensionsåtaganden för samtliga pensionärer och för den befintliga personalen. I kostnadsmassan ingår även pensionspremier och dessa ingår i posten övriga kortfristiga skulder. Beräkningen har gjorts enligt den beräkningsmodell som utarbetats av Sveriges Kommuner och Landsting och benämns RIPS. Förvaltningen använder sig av fullfond dvs alla pensionsåtaganden är upptagna i balansräkningen.

Avsättningar i övrigt

Förvaltningens har ansvar för stadens 17 nedlagda deponier vars

miljöskyddsåtgärder Nämnden för kretslopp och vattennämnden ansvarar för. Brudaremassens deponi är störst av deponierna och står för den största andelen av återställningskostnaderna. Avsättningens storlek är svår att beräkna eftersom återställningsbehovet förändras. Det kan ske förändringar i miljön men även på grund av nya tekniska lösningar. Löpande förbättringsåtgärder pågår på samtliga deponier. Förvaltningen gör ingen avsättning för återställande av deponier och nuvärdesberäknas inte eftersom effekten av nuvärdesberäkning är av mindre värde.

Fördelning av gemensamma kostnader

Fördelning av gemensamma kostnader med annan verksamhet sker genom att använda olika nycklar som antalet anställda eller vilken lokalyta verksamheten har. Balansräkningen fördelas genom verksamheternas andel av balansposterna.

Vid vattendelens särredovisning tillsammans med Gryaab används Göteborgs Stads ägarandel (70,6%) av Gryaab.

Not 1 Anläggningstillgångar och avskrivningar

Belopp i tkr	Bokfört värde vid årets början	Årets investeringar	Om-klassifiering	Årets avskrivningar	Bokfört värde vid årets slut
Immateriella tillgångar	1 212	0		-389	823
Mark, byggnader och övrig fast egendom	4 374 487	345 855	-9 966	-172 417	4 537 959
Pågående nyanläggningar	2 004 863	427 030	-42 928	0	2 388 965
Maskiner, inventarier och fordon	185 745	41 407	0	-25 482	201 670
Konst	2 239				2 239
Finansiella anl.tillgångar	1 789				1 789
Summa anläggningstillgångar	6 570 335	814 292	-52 894	-198 288	7 133 445

Sammanfattning

Belopp i tkr	2022	2021
Anskaffningsvärde vid årets början	9 397 663	8 679 000
Årets investeringar	814 292	720 038
Försäljningar/utrangeringar	-50 655	-1 375
Anskaffningsvärde vid årets slut	10 161 300	9 397 663
Avskrivningar från årets början	- 2 829 567	- 2 638 469
Årets avskrivningar	-198 288	-191 098
Försäljningar/utrangeringar	-	
Avskrivningar vid årets slut	- 3 027 855	- 2 829 567
Planenligt restvärde vid årets slut	7 133 445	6 568 096

Not 2 Löner och arvoden, sociala avgifter och pensioner

Belopp i tkr	2022	2021
Löner och arvoden	-243 602	-236 372
Sociala avgifter	-108 191	-111 197
Eget arbete inkl sociala avgifter vid investering	52 000	51 293
Summa kostnader	-299 793	-296 276

Not 3 Finansiella intäkter och kostnader

Belopp i tkr	2022	2021
Intäktsränta	1	8
Ränta på långfristigt lån	-58 840	-66 349
Ränta på kortfristig upplåning		
Summa finansiella nettokostnader	-58 839	-66 341

Not 4 Eget kapital (se not 10)

Belopp i tkr	2022	2021
Eget kapital vid årets början avseende VA-verksamheten	-9 750	-9 933
Årets resultat	325	183
	0	0
Justering av eget kapital / Skuld till brukare	-325	-183
Summa eget kapital vid årets slut avseende VA-verksamheten	-9 750	-9 933

Not 5 Kortfristiga fordringar

Belopp i tkr	2022	2021
Kundfordringar	85 758	77 312
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	236 553	191 696
Övriga fordringar	41 678	82 509
Summa kortfristiga fordringar	363 989	351 517

Not 6 Pensionsavsättningar

Belopp i tkr	2022	2021
Pensionsavsättningar vid årets början	-196 624	-182 016
Årets förändring	-24 247	-14 608
Pensionsavsättningar vid årets slut	-220 871	-196 624

Not 7 Övriga avsättningar

Belopp i tkr	2022	2021
Avsättning vid årets början	-5 042	-5 042
Nya avsättningar		
lanspråktaga avsättningar		
Outnyttjade belopp som återförts		
Avsättning vid årets slut	-5 042	-5 042

Not 8 Långfristiga skulder

Belopp i tkr	2022	2021
Skuld anslutningsavgifter	-632 726	-533 693
Nya anslutningsavgifter	-142 686	-105 874
Periodiserade anläggningsavgifter	13 618	11 828
Skuld investeringsbidrag	-4 948	-4 987
Lån vid årets slut	-766 742	-632 726
Kommunskuld	-5 937 589	-5 586 988
Långfristiga skulder	-6 704 331	-6 219 714

Not 9 Kortfristiga skulder

Belopp i tkr	2022	2021
Leverantörsskulder	-130 405	-131 531
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-54 131	-61 189
Övriga kortfristiga skulder	-37 236	-38 401
Koncernkonto	-238 424	-222 764
Summa Kortfristiga skulder	-460 196	-453 885

Not 10 Skuld till abonnenter

Belopp i tkr	2022	2021
VA		
Ingående skuld	29 597	-20 988
Över/underuttag 2021		50 585
Över/underuttag 2022	-36 858	
VA skuld/fordran till abonnenter	-7 261	29 597
Utgående Skuld/ fordran till abonnenter	-7 261	29 597

5 Styrinformation till nämnden

5.1 Verksamhetsuppföljning av budgetmål

5.1.1 Dricksvattenförsörjning

Dricksvattenförsörjningen innefattar de tre processerna råvattenförsörjning, dricksvattenproduktion samt dricksvattendistribution.

Det kommunala ansvaret för dricksvattenförsörjning regleras i lagen om allmänna vattentjänster samt Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter. Utifrån reglementet ansvarar Kretslopp och vatten för detta i Göteborgs Stad. Syftet är att tillgodose invånare och övriga brukares behov av ett gott och hälsosamt dricksvatten

Producerad vattenkvalitet har under året varit god och producerad volym har inte vid något tillfälle underskridit behovet. Under sommaren levererade båda vattenverken under längre tid vatten med en temperatur överskridande riktvärdet. Under sensommaren uppstod utmaningar med lukt i dricksvattnet från Lackarebäckes vattenverk i samband med värmebölja.

En osäker omvärld har i stor omfattning påverkat verksamheten vid vattenverken. Leveranstider för kritiska material har kraftigt förlängts och leveranskedjor av olika slag upplever störningar.

För dricksvattendistributionen har läckaget minskat något men är samtidigt svårt att kvantifiera på grund av att det samtidigt skett en minskad vattenanvändning och eftersläpning kring försåld mängd. Inga storskaliga avvikelser har heller inträffat avseende leverans av vatten. Även distributionen har präglats av arbete med civilt försvar och påverkan på priser och leveranser men som hanterats av verksamheten utan påverkan på leveransen. Förnysetakten är fortsatt för låg men endast en marginell förbättring jämfört med föregående år.

5.1.1.1 Råvattenförsörjning

Aktivt råvattenval

I försörjningssystemet ingår Göta älv, Delsjöarna och Rådasjön. I normalläget används Göta älv som råvattentäkt, men löpande bedömningar görs och kontrollrummet väljer aktivt det mest gynnsamma råvattnet. Antalet stängningar av råvattenintaget i Göta älv har varit avsevärt lägre än femårsmedel. Huvudorsak har varit saltvattenpåverkan till följd av lågt flöde i Göta älv. Väterns nivå är låg sedan sommaren 2022 och förväntas vara fortsatt låg minst fram till sommaren 2023. Det råvatten som används för produktion av dricksvatten har i mycket hög grad uppfyllt kvalitetskraven.

Förebyggande arbete

Aktiv dialog har förts med uppströms aktörer om faktorer som påverkar vattenkvaliteten. Ett stort antal remisser har lämnats i syfte att verka för en långsiktigt god vattenkvalitet. Under året har aktiviteten avseende även vattenkvantitetsfrågor varit mer omfattande än normalt. Detta har skett via samråd och samverkan med bland annat Länsstyrelsen och Vattenfall. Länsstyrelsen har under 2022 fastställt vattenskyddsområde för Göta älv.

Långsiktig råvattenförsörjning
Samarbete inom "SVAR-projektet" för att långsiktigt trygga vattenförsörjningen inom Göteborgsregionen (GR) fortsätter i GR:s regi men under Kretslopp och vattens ledning. Under året har arbete startat upp tillsammans med Lerums kommun för att säkra råvatten från Mjörn.

Reinvesteringsprojekt med koppling till råvattenförsörjningen har försenats eller skjutits upp till följd av resursutmaningar.

5.1.1.2 Dricksvattenproduktion

Producerad vattenkvalitet har under året varit god och producerad volym har inte vid något tillfälle underskridit behovet. Under sommaren levererade båda vattenverken under längre tid ett vatten med en temperatur överskridande riktvärdet. Under sensommaren uppstod utmaningar med lukt i dricksvattnet från Lackarebäckes vattenverk i samband med värmebölja.

En osäker omvärld har i stor omfattning påverkat verksamheten vid vattenverken. Leveranstider för kritiska material har kraftigt förlängts och leveranskedjor av olika slag upplever störningar. Omfattande arbete har lagts på kontinuitetsarbete för att förebygga effekt av eventuell kemikalie- och/eller energibrist. Trots det utmanande läget har verksamheten hittills lyckats säkra sina kritiska resurser. Kostnadsutvecklingen framför allt avseende kemikalier har varit mycket omfattande och medför större avvikelser i avdelningens driftbudget. Även elektronisk utrustning ökar mycket kraftigt i pris.

Fortsatt omfattande projektverksamhet präglar verksamheten och kräver mycket planering för att inte påverka pågående drift.

För att hålla anläggningarna i gott skick krävs god underhållsplanering. Införande av tekniskt systemstöd för detta har försenats beroende på förvaltningsövergripande projekt samt personalvakanser. Implementering planeras nu under senare delen av 2023.

Arbetet med att bygga ut mikrobiologiskt skydd i form av en anläggning för ultrafiltrering på Alelyckans vattenverk har fortsatt under året med förberedande markarbeten inom Alelyckans vattenverksområde.

Det omfattande arbetet med att byta ut SCADA-system (system för driftövervakning och styrning) på ett av vattenverken har pågått för fullt och fortsätter under 2023.

5.1.1.3 Dricksvattendistribution

Dricksvattendistribution handlar om att få ut vattnet från vattenverken till brukarna i ett ledningsnät som är ca 180 mil långt. På vägen lagras det i reservoarer och pumpar ser till att det är rätt tryck i ledningarna.

Året har präglats av arbete med civil beredskap och risker kring strömbortfall. Här har ett antal åtgärder identifierats, främst avseende tillgång till utrustning som kan behövas i ett nödläge. Förvaltningen och staden har arbetat med beredskap för en eventuell nödvattensituation och arbetet fortsätter nästa år.

Året började inledningsvis med högre läckage än tidigare på grund av extremt många rörbrott under 2021. Andelen egenfunna rörbrott ligger fortsatt på knappt 40 % (under målet 50%) vilket är nivå med föregående år men högre än medelvärdet de senaste fem åren.

Läckaget är svårdefinierat för 2022. Minskad förbrukning under året i kombination

med eftersläpning i debiteringen gör att läckaget ser ut att ha minskat. Projekt pågår med uppkopplade kundmätare för att minska osäkerheten.

I arbetet med smart analys av data från flödesmätare, har vi under året bytt till annan leverantör och teknisk lösning som bättre kan uppfylla behovet. En pilot kommer genomföras, kopplat till Kundnära tjänsters projekt kring smarta vattenmätare.

Förnyelsetakten för ledningar är fortsatt lägre än målsättningen. En knapp förbättring kan ses jämfört med föregående år. En analys över resultatet är under framtagande.

Förnyelsetakten för anläggningar är fortsatt låg och projekten som pågår behöver bättre framdrift. Här sker dialog mellan avdelningarna för att förbättra situationen. Bland annat skall projektledare med anläggningskompetens rekryteras.

Andelen prover utan anmärkning på vattenkvalitén uppgår till 93,1 %, vilket är en bit under målnivån. Anmärkningarna kan delvis bero på störningar i kloroptimeringen på vattenverken.

Det är svårt att rekrytera rörläggare; få kvalificerande sökande samt fortsatt stora vakanser. Därför har vi ökat vårt samarbete med Bräcke gymnasiet där vi erbjuder praktikplatser och lärlingsprogram.

Avseende VA-utbyggnad har det varit stora utmaningar i komplicerade exploateringsprojekt, till exempel i Masthugget där det förutom VA-system även byggs ett separat sprinklervattensystem. Det ställs även högre krav på verifiering av våra verkliga utbyggnadskostnader från exploatörer.

5.1.2 Avloppshantering

Avloppshantering omfattar avledning och rening av dagvatten och spillvatten. Det kommunala ansvaret för avloppshantering regleras i lagen om allmänna vattentjänster och miljöbalken. Utifrån reglementet ansvarar Kretslopp och vatten för detta i Göteborgs Stad. Syftet är att på ett effektivt, hygieniskt och miljömässigt sätt avleda och rena avloppsvattnet.

Avloppsavledningen har i stort fungerat bra utan några storskaliga driftstörningar. Avloppssystemet påverkas av väderlek och framförallt nederbörden som under 2022 varit något mindre än totalt sett över hela året. Lokalt och periodvis har det varierat och under sommaren inträffade ett antal kraftiga nederbördstillfällen som bland annat påverkade badvattenkvaliteten. Förnyelsetakten på avloppsledningsnätet har ökat markant och ligger betydligt närmare målbilden på 0,8% förnyat mängd ledningar per år.

5.1.2.1 Avleda avloppsvatten

Avloppshantering omfattar avledning och rening av dagvatten och spillvatten. Avledning av dagvatten sker i ledningar eller diken medan spillvattenavledningen endast sker i ledningar. I stadens centrala delar finns så kallat kombinerat ledningsnät där dag- och spillvatten avleds i en gemensam ledning. Åtgärdsplan God Vattenstatus som beslutades under året kommer medföra att Kretslopp och Vatten planerar långsiktigt för ökad åtgärdstakt. Även en dagvattenpolicy har tagits fram och planeras att antas av Kommunfullmäktige.

Förnyelsetakt för avloppsledningar har ökat från 9 km 2021 till 16 km 2022, vilket motsvarar 0,6 % av ledningsnätets längd. Det är en väsentlig förbättring och ett stort steg närmare målsättning på 0,8%.

TV-inspektioner av ledningsnätet ger viktigt underlag för förnyelse och för att

minska risken för driftstörningar. Förvaltningen är idag långt ifrån målsättningen som anges i Åtgärdsplan Avlopp. Under hösten har resurser tillsatts och arbetet återupptagits vilket ger betydligt bättre förutsättningar för nästa år.

Mängden nödavledd volym från spillvattenpumpstationer ökade jämfört med föregående år. Det beror till stor del på nederbördens karaktär under januari, juli och december, samt snösmältning. Det var också en större driftstörning i december då det var ett rörbrott på en stor tryckavloppsledning.

Antal anmälda översvämningar uppgår till 58 st vilket är lägre än normalt men över målnivån.

Antalet avloppsstopp ligger fortsatt en bra bit över målsättningen och en stor del beror på fett i ledningarna. En kampanj "Stoppa fettproppen" har genomförts under hösten och det förebyggande arbetet med fettavskiljare går framåt.

Exempel på nya anläggningar är en dagvattendamm vid Kryddvägen i Gårdsten som har färdigställt och driftsatts under året och en ytterligare damm vid Lärjeån har förprojekterats.

5.1.2.2 Rena avloppsvatten

Rening av spillvatten hanteras av det kommunala aktiebolaget Gryaab som ägs av Göteborg med kranskommuner, där Göteborgs stad äger ca 70 procent. Dagvattenrening sker i diken och dammar där föroreningar kan sedimentera och avlägsnas från vattnet innan det rinner ut i vattendragen.

Förvaltningen deltar i arbetet med nya Rya och samarbetet har stärkts med Gryaab i den operativa driften genom gemensamma rutiner och övningar.

Förvaltningen har stärkt de operativa resurserna för rening i dagvattenanläggningar vad gäller drift, underhåll och uppföljning. Det finns ett större arbete med att kartlägga dagvattenanläggningars funktion och reningseffekt. Miljöförvaltningen har under året gjort tillsynsbesök på ett antal och funnit brister som behöver åtgärdas.

Under året har en pilotanläggning för att rena dagvatten till Vitsippsbäcken börjat byggas och planeras vara klar för drift i början av 2023.

5.1.3 De vi är till för

Att leverera tjänster och bemöta våra kunder och brukare ingår i förvaltningens huvudprocesser. Leveransen är avgörande för den totala kundnöjdheten.

Attitydundersökningar

Under 2022 har förvaltningen fått resultat från tre attitydundersökningar med frågor om avfallshanteringen. En övervägande del av göteborgarna har ambitionen att sortera avfall. Sammanfattningsvis var de svarande nöjda med öppettider vid återvinningscentralerna, hämtning av mat- och restavfall och med tillgången till återvinningsstationer för förpackningar. De vill att det ska vara enklare att lämna grovavfall, elektronik och farligt avfall, framför allt de som bor i lägenheter. En ny återvinningscentral vid Högsbo kommer att lösa överbelastningen som de svarande upplever idag.

Dialog och kontakt

Sedan sommaren har telefontiderna ändrats från klockan 7-16 till 8-15.30 för att kunna ha hög bemanning de tider då vi har flest samtal, för att kunna ge bättre service. Våra kunder är nöjda med kundservice från Kretslopp och vatten, nöjdheten i vår viktigaste kundservicekanal ligger stabilt kring 90 procent.

Under våren arrangerade Kundnära tjänster ett webinar om VA- och avfallstaxorna för flerbostadshusägare, med information om förslag på höjningar för nästa år och även på lång sikt. 31 personer deltog och gav oss positiv respons.

Tjänsten med miljöinformatörer har kommit igång igen efter pandemin. Fastighetsägare kan hyra in informatörer som knackar dörr och har personliga samtal med boende om avfall och sortering. Informatörerna knackade dörr på ca 3 500 lägenheter; hälften öppnade och en tredjedel tog emot en matavfallshållare.

Fettavskiljare är viktiga för att skydda ledningsnätet mot avloppsstopp, arbetet med att få fler verksamheter att installera fettavskiljare har gått framåt trots att det inte kunnat prioriteras. 52 procent av näringsidkarna (mest restauranger och storkök) som borde ha fettavskiljare, har det nu, jämfört med 47 procent för ett år sedan. Årets ambition var att nå 60 procent.

Digitalisering och processutveckling

Digitala tjänster för VA-anslutning har fortsatt utvecklas. I slutet av året blev det möjligt att göra VA-ansökan och få prisuppgift digitalt.

Med digital vattenmätning kan kunden få en faktura som baseras på aktuell förbrukning i stället för beräknad, och även se sin egen förbrukning i detalj på t ex Mina sidor. Under 2022 har antalet helt digitalt och automatiskt avlästa vattenmätare ökat till 5 300 mätare, vilket är en bit ifrån målet på 20 000. Under året gjordes därför en förstudie för att hitta metoder att skala upp digitalisering och automatisering.

Implementering av det nya kund- och verksamhetssystemet har pågått under hela 2022. Driftstarten har förskjutits sex månader och planeras ske under hösten 2023.

Nya arbetssätt har gett en tryggare hantering av fakturering av vissa kundprojekt. Uppföljning och vidareutveckling kommer ske 2023.

6 Redovisning av nämndens uppdrag

6.1 Redovisning av uppdrag från KS/KF i och utanför budget (KF/KS kolumn)

6.1.1 Budgetuppdrag från KF:s budget 2022

Status	Uppdrag och beskrivning	Datum	Kommentar
✓ Avslutad	Nämnder och styrelser ges i uppdrag att tillgängliggöra lokaler till valnämnden för att säkerställa vallokaler	2022-01-01 2022-12-31	Ärendet avslutas i samband med beslut om årsrapport 2022. 2023-02-09 dnr KVN 0009/22.
✓ Avslutad	Nämnder och styrelser får i uppdrag att genomföra ett långsiktigt strategiskt effektiviseringsarbete för att frigöra resurser inom staden.	2022-01-01 2022-12-31	Ärendet avslutas i samband med beslut om årsrapport 2022. 2023-02-09 dnr KVN 0009/22. Uppdraget är omhändertaget i förvaltningens ordinarie verksamhet.
✓ Avslutad	Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att fortsätta samarbeta med andra kommuner för att säkra alternativa råvattentäkter.	2022-01-01 2022-12-31	Ärendet avslutas i samband med beslut om årsrapport 2022. 2023-02-09 dnr KVN 0009/22. Uppdraget är omhändertaget i förvaltningens ordinarie verksamhet.

6.1.2 Uppdrag till nämnd/styrelse som tilldelats utanför budgetbeslut

Status	Uppdrag och beskrivning	Datum	Kommentar
✓ Avslutad	Samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att se över möjliga realiseringar av tillgångar i syfte stärka stadens finansiering av kommande års	2020-01-01 2020-12-31	Ärendet är beslutat i KF 220224 § 9, 1392/21.

Status	Uppdrag och beskrivning	Datum	Kommentar
	investeringsprojekt. Ekonomiska uppdrag		
✓ Avslutad	Samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att bidra till att minska stadens totala personalvolym, enligt arbetad tid, under mandatperioden. Ekonomiskt uppdrag	2020-01-01 2022-12-31	Ärendet avslutas i samband med beslut om årsrapport 2022. 2023-02.09 dnr KVN 0009/22. Löpande bedömningar genomförs för optimal fördelning av personalvolymens storlek i förhållande till uppdraget och budgetförutsättningar.

6.1.3 Uppdrag till nämnd/styrelse som tilldelats utanför budgetbeslut

Status	Uppdrag och beskrivning	Datum	Kommentar
▶ Pågående	Kretslopp och vattennämnden får i uppdrag att ta fram förslag på nya och kostnadsberäknade åtgärder och aktiviteter för ökad måluppfyllelse som kan inkluderas i ordinarie uppföljning, arbetet ska påbörjas under 2021.	2020-12-10 2021-12-31	Uppdraget planeras slutrapporteras i Q1 2023. Utredningar har genomförts där förslag på åtgärder inom förebyggande och återanvändning har tagits fram.
✓ Avslutad	Kretslopp och vattennämnden får i uppdrag att samordna Göteborgs Stads uppföljning av åtagandena i Plastics Declaration och rapportera till Eurocities.	2021-04-21 2021-12-31	Ärendet avslutas i samband med beslut om årsrapport 2022. 2023-02-09 dnr KVN 0009/22. Eurocities har ej efterfrågat uppföljning. När krav på uppföljning ställs kommer förvaltningen att vara behjälplig.
✓ Avslutad	Nämnder och styrelser får i uppdrag att säkerställa att stadens alla chefer omfattas av ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete enligt arbetsmiljölagen.	2021-08-26 2021-12-31	Ärendet avslutas i samband med beslut om årsrapport 2022. 2023-02.09 dnr KVN 0009/22. FSG har haft dialog under året. Förvaltningen har beslutat om arbetsmiljömål samt arbetssätt och rutiner för att säkerställa detta arbete.

Status	Uppdrag och beskrivning	Datum	Kommentar
✓ Avslutad	Nämnder och styrelser får i uppdrag att säkerställa att det finns skyddskommittéer som hanterar chefers arbetsmiljöfrågor.	2021-08-26 2021-12-31	Ärendet avslutas i samband med beslut om årsrapport 2022. 2023-02.09 dnr KVN 0009/22. FSG konstaterade under året att respektive LSG hanterar chefers arbetsmiljöfrågor och att FSG hanterar det ytterst.
✓ Avslutad	Nämnder och styrelser får i uppdrag att säkerställa att arbetsplatsträffar (APT) genomförs för samtliga chefer.	2021-08-26 2021-12-31	Ärendet avslutas i samband med beslut om årsrapport 2022. 2023-02.09 dnr KVN 0009/22. Frågan har hanterats i FSG under året.
✓ Avslutad	Kretslopp och vattennämnden får i uppdrag att utreda innebörden av en lägre och mer konkurrenskraftig täckningsgrad för anläggningstaxan gentemot andra likvärdiga kommuner i Sverige. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen andra kvartalet 2022.	2021-11-25 2021-12-31	Återrapporterad och beslutad i kretslopp och vatten-nämnd 220316, § 67 0103/22.
✓ Avslutad	Alla stadens nämnder ges i uppdrag att göra samtliga av Göteborgs Stads nämndhandlingar, undantaget sekretesshandlingar, presidiehandlingar samt interna arbetsmaterial, tillgängliga i appen Netpublicator när handlingarna är färdigställda enligt nämnden, för politiska sekreterare, kommunalråd i kommunstyrelsen samt gruppleddare i kommunfullmäktige i Göteborgs Stad.	2021-11-25 2021-12-31	Ärendet avslutas i samband med beslut om årsrapport 2022. 2023-02.09 dnr KVN 0009/22. Möteshandlingar inför nämndsammanträden publiceras i Netpublicator.
✓ Avslutad	Stadens nämnder och styrelser får i uppdrag att under 2022 genomföra förbättringar på de områden som brister i linje med svaren i enkäten gällande bland annat cykelparkeringsmöjligheter för anställda.	2021-12-09 2022-12-31	Ärendet avslutas i samband med beslut om årsrapport 2022. 2023-02-09 dnr KVN 0009/22. Uppdraget är omhändertaget. Ett omfattande arbete är genomfört för att ör att

Status	Uppdrag och beskrivning	Datum	Kommentar
			förbättra möjligheten att cykla till arbetet.
✓ Avslutad	Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att se över sin kapacitet att hantera kontanter i händelse av kris.	2022-03-24 2023-03-24	Förvaltningen har ingen kontanthantering i dagsläget. Vid händelse av kris bedömer förvaltningen att det inte kommer att finnas möjlighet att hantera kontanter. Information delgavs nämnden 2022-08-24, §152 0002/22.
✓ Avslutad	Göteborgs Stads samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att tillse att alla anställda informeras om grundlagens meddelarfrihet, meddelarskydd och i förekommande fall lagstadgade skyldigheter att rapportera om missförhållanden.	2022-05-19 2023-05-19	Utbildningsinsats genomförd av Visselblåsarfunktionen på Göteborgs Stad för samtliga chefer i oktober 2022 vid förvaltningens Ledarforum. I december skedde en uppföljning där cheferna ombads att gå igenom materialet med alla medarbetare kvartal 1 23.
✓ Avslutad	Göteborgs Stads samtliga nämnder och styrelser får i uppdrag att informera om att i Göteborgs Stad förväntar vi oss ett öppet och transparent informationsflöde om verksamheten och där alla anställda välkomnas att vid identifierade brister kontakta politiker.	2022-05-19 2023-05-19	Samtliga chefer har fått stödmaterial från staden och informerat på Ledarforum den 7 december 2022. Cheferna ombads att gå igenom materialet med alla medarbetare första kvartalet 2023. Information till samtliga medarbetare gick därefter ut.
✓ Avslutad	Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att förbereda och genomföra energieffektiviserande och energibesparande åtgärder i syfte att minska energiförbrukningen och effektbehovet inför vintern 2022/23.	2022-10-27 2023-10-27	Ärendet avslutas i samband med beslut om årsrapport 2022. 2023-02-09 dnr KVN 0009/22. Uppdraget är omhändertaget i förvaltningens ordinarie verksamhet.

Bilaga 1.

Gryaab Resultaträkning 2022

Belopp i tkr	Gryaab 2022	Gryaab 70,6%	Gryaab 2021	Gryaab 70,6%
Taxor och avgifter	333 000	235 098	319 286	225 416
Hyror och arrenden	0	-	0	-
Bidrag	393	277	846	597
Försäljning verksamhet och konsulttjänster	4 495	3 173	3 676	2 595
Försäljningsintäkter	82 850	58 492	44 035	31 089
Summa intäkter	420 738	297 041	367 843	259 697
Lön, ersättningar och förmåner (not 2)	- 65 728	- 46 404	- 61 736	- 43 586
Sociala avgifter och pensionskostnader (not 2)	-31 789	- 22 443	-29 748	- 21 002
Summa personalkostnader	-97 517	-68 847	-91 484	-64 588
Köp av huvudverksamhet	-39 721	- 28 043	-32 864	- 23 202
Lokal- och markhyror	-6 702	- 4 732	-5 737	- 4 050
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	-6 436	- 4 544	-7 254	- 5 121
Bränsle, energi och va	-37 039	- 26 150	-38 226	- 26 988
Kostnader för transportmedel	-1074	- 758	-840	- 593
Köp av entreprenad och tjänster	-36 236	- 25 583	-22 171	- 15 653
Övriga verksamhetskostnader diverse	-70 322	- 49 647	-61 904	- 43 704
Summa övriga verksamhetskostnader	-197 530	-139 456	-168 996	-119 311
Verksamhetens kostnader	-295 047	-208 303	-260 480	-183 899
Planenliga avskrivningar (not1)	-71 609	- 50 556	-70 571	- 49 823
Verksamhetens nettokostnader	-366 656	-258 859	-331 051	-233 722
Overheadkostnader	0	0	0	0
Verksamhetens resultat	54 082	38 182	36 792	25 975
Finansiella intäkter	1	0	0	-2
Finansiella kostnader	-10 571	- 7 463	-10 570	- 7 462
Resultat efter finansiella poster (not 4)	43 512	30 719	26 222	18 511
Bokslutsdispositioner / förändring överavskrivning	-43 972	-31 044	-26 480	-18 695
Årets resultat	-460	-325	-258	-182

Gryaab Balansräkning 2022

Belopp i tkr	Gryaab	Ägarandel	Gryaab	Ägarandel
	2022-12-31	70,60%	2021-12-31	70,60%
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella tillgångar	1 167	824	1 717	1 212
Materiella tillgångar	1 308 472	923 781	1 329 616	938 709
Finansiella anl.tillgångar	2 530	1 786	2 530	1 786
Summa anläggningstillgångar (not 1)	1 312 169	926 391	1 333 863	941 707
		-		-
Omsättningstillgångar				
Förråd och lager	4 251	3 001	1 838	1 298
Kortfristiga fordringar (not 5)	22 165	15 648	23 295	16 446
Kassa och bank	0	-	0	-
Summa omsättningstillgångar	26 416	18 650	25 133	17 744
		-		-
SUMMA TILLGÅNGAR	1 338 585	945 041	1 358 996	959 451
		-		-
EGET KAPITAL				
Ingående eget kapital	13 811	9 751	14 070	9 933
Justering eget kapital	0	-	0	-
Årets resultat	-460	- 325	-259	- 183
Summa eget kapital (not 4)	13 351	9 426	13 811	9 751
		-		-
OBESKATTADE RESERVER				
Avskrivningar utöver plan	180 017	127 092	136 045	96 048
Summa obeskattade reserver	180 017	127 092	136 045	96 048
		-		-
AVSÄTTNINGAR				
Pensionsavsättning (not 6)	589	416	630	445
Övriga avsättningar (not 7)	7 142	5 042	7 142	5 042
Summa avsättningar	7 731	5 458	7 772	5 487
		-		-
SKULDER				
Långfristiga skulder (not 8)	1 050 000	741 300	1 100 000	776 600
Skuld till brukarna	13 714		13 714	
Kortfristiga skulder (not 9)	73 772	52 083	87 654	61 884
Summa skulder	1 137 486	803 065	1 201 368	848 166
		-		-
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 338 585	945 041	1 358 996	959 451

Gryaab Noter

Ägarandel 70,60%					
Belopp i tkr	Bokfört värde vid årets början	Årets investeringar	Omklassifiering	Årets avskrivninga	Bokfört värde vid årets slut
Immateriella tillgångar	1 212	-	-	- 389	823
Mark, byggnader och övrig fast egendom	718 585	1 520	-	- 26 714	693 391
Pågående nyanläggningar	42 104	35 241	- 42 928	-	34 418
Maskiner, inventarier och fordon	178 018	41 407	-	- 23 453	195 972
Konst	1 786	-	-	-	1 786
Summa anläggningstillgångar	941 706	78 168	- 42 928	- 50 556	926 391

Sammanfattning

Belopp i tkr	2022-01-01	2021-01-01
Anskaffningsvärde vid årets början	2 209 405	2 179 380
Årets investeringar	35 241	30 025
Försäljningar/utrangeringar	-	-
Anskaffningsvärde vid årets slut	2 244 647	2 209 405
	-	-
Avskrivningar från årets början	- 1 267 699	- 1 217 877
Årets avskrivningar	- 50 556	- 49 822
Försäljningar/utrangeringar	-	-
Avskrivningar vid årets slut	- 1 318 255	- 1 267 699
	-	-
Planenligt restvärde vid årets slut	926 391	941 706

Not 2 Löner och arvoden, sociala avgifter och exklusive pensioner

Belopp i tkr	2022	2021
Löner och arvoden	- 45 566	- 42 634
Löner för centrala funktioner (OH)	0	0
Sociala avgifter	- 20 313	- 19 764

Not 3 Finansiella intäkter och kostnader

Belopp i tkr	2022	2021
Intäktsränta	-	-
Ränta på långfristigt lån	- 7 463	- 7 462
Ränta på kortfristig upplåning		
Summa finansiella nettokostnader	-7 463	-7 462

Not 4 Eget kapital

Belopp i tkr	2022	2021
--------------	------	------

Eget kapital vid årets början avseende VA-verksamheten	9 751	9 933
Årets resultat	- 325	- 183
Nyemission	-	-
Justering av eget kapital (dagvattendom)	-	-
Summa eget kapital vid årets slut avseende VA-verksamheten	9 426	9 751

Not 5 Kortfristiga fordringar

Belopp i tkr	2021	2020
Kundfordringar	799	1 366
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 860	2 083
Övriga fordringar	9 844	11 229
Summa kortfristiga fordringar	13 503	14 678

Not 6 Pensionsavsättningar

Belopp i tkr	2022	2021
Pensionsavsättningar vid årets början	- 445	- 532
Årets avsättning	29	88
Pensionsavsättningar vid årets slut	-416	-445

Not 7 Övriga avsättningar

Belopp i tkr	2021	2020
Avsättning vid årets början	- 5 042	- 5 042
Årets uttag	-	-
Avsättning vid årets slut	-5 042	-5 042

Not 8 Långfristiga skulder

Belopp i tkr	2022	2021
Lån vid årets början	- 776 600	- 811 900
Förändring av långfristig skuld	35 300	35 300
Periodiserade anläggningsavgifter	-	-
Lån vid årets slut	-741 300	-776 600

Not 9 Kortfristiga skulder

Belopp i tkr	2022	2021
Leverantörsskulder	- 13 358	- 16 555
Kortfristigt lån	- 17 357	- 23 811

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-	7 316	-	9 667
Övriga kortfristiga skulder	-	18 588	-	18 465
Summa Kortfristiga skulder		-56 618		-68 498

Finansieringsanalys

Gryaab	70,60%	70,60%
Belopp i tkr	2022-12-31	2021-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Årets resultat (not 4)	-325	0
Avskrivningar (not 1)	50 556	49 823
Förändrad avsättning (not 6 och 7)	-29	-1 695
Övriga likvidpåverkande poster	31 044	9 028
Summa likvida medel från verksamheten	81 246	57 156
NETTOINVESTERINGAR		
Mark, byggnader och övrig fast egendom		-13 509
Maskiner, inventarier och fordon	-35 241	-9 018
Utrangeringar		0
Summa nettoinvesteringar (not 1)	-35 241	-22 527
FINANSIERING		
Ökning (+)/Minskning (-) av långfristiga skulder (not 8)	-35 300	0
Summa finansiering	-35 300	0
FÖRÄNDRING AV KAPITALBINDNING		
Ökning (-)/Minskning (+) förråd och lager	-1 704	-1 298
Ökning (-)/Minskning (+) av kortfristiga fordringar (not 5)	798	-7 022
Ökning (+)/Minskning (-) av kortfristiga skulder (not 9)	-9 799	-26 309
Summa förändring av kapitalbindning	-10 705	-34 629
FÖRÄNDRING AV KASSA OCH BANK	0	0